

ULUSLARARASI SENDİKAL DAYANIŞMA

Aydınlık Dergisi, 14 Temmuz 2002

Yıldırım Koç

Emperyalizmin Türkiye'ye ve Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketine yönelik saldırısı giderek daha da yoğunlaşıyor. Patlatılan son ekonomik ve siyasal kriz de bu saldırının bir parçasıdır. Bu koşullarda işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi, temel stratejik tercihlerinde (birbirini dışlamayan) iki seçenekle karşı karşıyadır. Ya uluslararası işçi sınıfı ve sendikacılık hareketiyle işbirliği ve dayanışmaya ağırlık verecektir; ya da ülkemizdeki tüm anti-emperyalist ve ulusalcı güçlerle. Bu iki seçenek, Avrupa Birliği emperyalizminin Türkiye'ye yönelik politikalarına karşı çıkışta kısa bir süre önce iki ayrı bildiri biçiminde kamuoyuna yansımıştır.

Uluslararası sendikacılık hareketiyle ittifakın, bu stratejik tercihte öne çıkabilmesinin önkoşulu, emperyalizme karşı tavır almasıdır. "Emperyalizm" kavramının açıkça kullanılması, uluslararası sendikal harekette pek yaygın değildir. Bunda, bir dönem Sovyetler Birliği'nin denetimindeki Dünya Sendikalar Federasyonu'nun söyleminin etkisi de olabilir. Günümüzde IMF'ye ve Dünya Bankası'na ve bu uluslararası finans kurumlarının arkasındaki asıl güç olan AB, ABD ve Japonya'nın politikalarına karşı çıkabilmek ve ulusötesi sermayenin ulus devletleri zayıflatma ve onların bağımsızlığını ve ulusal egemenliğini yok etme politikalarına karşı açık tavır alabilmek, uluslararası dayanışmanın ilk adımı ve önşartıdır. Bugün uluslararası sendikacılık hareketinde böyle bir eğilim henüz ağır basmamaktadır. Bu konuda Avrupa İşkolu Federasyonları ile uluslararası işkolu federasyonları (ITS'ler ve GUF'lar) arasında, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) ile Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) arasında önemli ve giderek büyüyen farklılıklar söz konusudur. Ayrıca, Türkiye'den sendikaların, uluslararası sendikacılık hareketinde bu alanda etkili olmaları da olanaklıdır. Bunun bir örneği, Mayıs 2002'de toplanan Uluslararası Gıda ve Bağlantılı İşçiler Sendikaları Federasyonu (IUF) Genel Kurulunda yaşandı. IUF Genel Kurulu öncesinde hazırlanan karar tasarıları içinde IMF ve Dünya Bankası politikalarına karşı çıkan bir önerge yoktu. Tarım-İş Sendikası böyle bir karar tasarısı hazırladı ve sundu. Tasarı Genel Kurulda kabul edildi. Böyle bir kararın kabul edilmesi, gerçek bir uluslararası dayanışmanın ilk adımı doğrultusunda olumlu bir küçük başlangıçtır.

Günümüzde uluslararası sendikacılık hareketi önemli bir değişim yaşamaktadır. Bu süreç henüz çok yavaştır ve az gelişmiş ülkelerin karşı karşıya bulunduğu acil sorunlar açısından son derece yetersizdir. Ancak bu süreci de gözden kaçırmamakta ve hızlandırmaya çalışmakta yarar vardır.

Bu sürecin hızlanmasının önemli bir önkoşulu ise, çeşitli ülkelerdeki sendikacılık hareketlerinin uluslararası dayanışmanın ne olduğunu yeniden düşünmesidir. Kendi devletinden aldığı parayı az gelişmiş ülkelerdeki bazı parasız veya para canlısı sendikalarla birlikte harcamak ve (vur abalıya misali) zaten zayıf konumdaki bazı hükümetleri eleştirmek ve bunlara protesto mesajları göndermekle sınırlı bir anlayış, uluslararası dayanışma değildir.

Türkiye gibi ülkelerin ve bu ülkelerin işçi sınıflarının gerçek düşmanı, gelişmiş kapitalist ülkelerin hükümetleri ve sermayedarlarıdır, emperyalizmdir. Bunlara karşı tavır alınmadan, işçi sınıfının uluslararası düzeydeki kardeşliğinden, dostluktan, dayanışmadan, ittifaktan ve ortak mücadeleden söz etmek mümkün değildir. Bu koşullarda da, stratejik tercihte, ülke içindeki anti-emperyalist ve ulusalcı güçler doğal olarak ağır basmaktadır.